

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Kmetty-utca 11. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb fel-szólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petisor térfogata . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai pósthivatal. Az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Közegészségügy.

Felesleges volna ismételnünk mindama panaszokat, melyeket illetékes és illetéktelen ajkak minduntalan hangoztatnak, valahányszor a közegészség ügye a nyilvánosság előtt napirendre kerül. E panaszok jogosultságát és alaposságát ma már azok sem igyekeznek tagadni, a kik a közegészség ügyének mai szervezetében egy mintaszzerű intézményt vélték megalkotni; tényleg pedig az orvosokat belefojtották a bürokratizmus mai papirtengerébe anélkül, hogy a temérdek kimutatás, jelentés és statisztikai munkálatok forrózása által csak valamit is lendítettek volna hazánk közegészségügyi viszonyain. Senki sem ütközik meg ma azon, hogy Magyarországon az okatlan barmok kedves egészségére egyáltalán több gondot és több pénzt fordít a kormányhatalom bölcsessége, mint az emberek bőrre és testi jólétére.

Minden gondolkozó ember előtt felette vizásnak tűnik ez fel; s a kényszerűség szinte belesodorja a társadalmat, hogy önmaga — hivatalos beavatkozás nélkül — gondoskodjék azon szükségletek kielégítéséről, melyeket a közegészségügy követelményei, maga a népesség jóléte oly érezhetően ír elének. E társadalom megalkotta a kórházakat, s már-már azon az uton vagyunk, hogy helyenként a szegény- és lelenez-ügy is napirendre és gondozás alá kerül. Így maholnap jóformán — legalább megyénkben — el leszünk látva azon eszközökkel, melyek orvosi karunk nélkülözhetlen és üdvös működésének igen nagy segítésére válnak.

De azokon kívül és belől van még mindig elég pótolni, javítani és teremteni való. Maga megyei kórházunk, tisztaság, rend, lelkiismeretes orvosi ellátás és felügyelet mellett is sokszor mutat fel hiányokat. Ez intézet falai között valóban példányszerű rend uralkodik, s a betegek, nyomorultak százaí áldják évenként a humanus

gondolkozást, mely annyi temérdek nyomort enyhít és annyi fájdalmat szüntet meg az emberek között. Mégis szükség volna például az elnebijos betegek részére egy külön osztályt felállítani, mert a mostani beosztás mellett megtörtént már az a szomorú eset, hogy egy élőhalott elmezavart embert napokon át a városháza azon fülkéjében kellett fogva tartani, a melyik részeg esavargók megfenyítése végett tartalik nem épen mintaszéri tisztaságban.

Aztán többi városainkban még inkább, de a rendszeretéről elég jó hírnévek örvendő Rimaszombatban is van a köztisztaság érdekében elég tenni való. Nem tartjuk feleslegesnek megemlíteni, hogy nagy jótéményben részesítene városunkat az, ki a hajdan kitünő vizü két forrásunkat a Kis-Kutat és a esurgót visszaadná a lakosság használatának. Ma már egészséges, tiszta, jó ivóvizet alig kaphatni a városban, pedig a közegészségnek jelentékenyebb tényezője a jó levegőn kívül alig van más, mint — jó ivóvíz.

Pedig a levegőre sütes kellő gond fordítva. Elég utalnunk a vágóhíd környékére, mely a mindenféle piszkok ösze ordása által a város egész alsó részének levegőjét megfertőzteti. Lehetetlenség, hogy ezen a lehetve valamely alkalmas módon segíteni. Idebent az utcákon is sokszor pocsolják s mindenféle piszkok képezik a ragály és betegség förtelmes tanyáit.

Mindezeket, tudjuk jól, — egy pillanat alatt segíteni nem lehet; de bizunk megyénk és városunk vezérembereinek jóakarátában és bölcsességében, hogy e fontos kérdések lehető gyors és célszerű megoldását alkalomadtán elő fogják segíteni. — Gömörmegye orvosai és gyógyszerészei legutóbb tartott tanulságos gyűlésükön is élénk bizonyosságot tettek róla, hogy hivatott és lelkiismeretes munkásai a közjólét humanus ügyének; ők s talán valamennyien is megérdemljük hogy a hivatalos Magyarország ne csak

a szép állatok jó dolgával, de a lelkes emberek testi épségével is valamivel többet törődjék, mint eddigelé. *D.*

Világforgalmi mozzanat Gömörben.

A kies fekvésű kedves Csiz nagy változáson ment át az ősz óta. Új villák, új szoba berendezések, új ültetvények, új virágágyak, a melyeket a híres Mauthner ezégtől szerződtetett kertész plántál nagy gonddal, s a május elsején megnyíló fürdő-szezonnal egyszersmind új emberek, mire a nagyszámu bejelentések is engednek következtetni. És ezen sok újsággal szemben a legnagyobb újság, hogy a esizi fürdő közbirtokossági tulajdonosai május 1-én Csizben tartandó közgyűlésük által nagy fordulathoz viszik a fürdőt, a mennyiben a közbirtokosságot felosztják, s általakulnak részvénytársasággá 200 drb 500 frtos részvényt, tehát 100.000 frt alaptökével. E tény jelöltségét elvitatni nem lehet, mert ezzel a részvények világiaczi forgalom eshetőleges tárgyává lévén, lehetőségessé válik, hogy megszerzethetők s megvan adva a lehetőség, hogy a részvények oly kezekbe is juthatnak, kik vállalkozási kedvvel bírnak nagyobb tőkét fektetni egy vállalatba, a mely esodás jelöltségénél fogva előbb utóbb is világhírű fürdővé váland. Minthogy e tényben megyénk érdekét látjuk megnyilatkozni, mindezen törekvéseket élénk rokonszervevel üdvözöljük.

Fornét Jenő búcsúzása.

(—g) Fornét Jenő nyug. kir. törvényszéki elnök folyó évi ápril hó 20-án búcsúzott el a kir. törvényszéktől és kir. járásbírószégtől. A tisztviselő fél tíz óra előtt gyűltek össze a törvényszéki nagy tanásteremben, pontban fél tízkor belépett a búcsúzó elnök s szívélyesen üdvözölvén a jelenlevőket, megható beszéddel búcsúzott el azoktól. A beszéd lényegében így hangzott: „Ő es. és apostoli királyi Felsege folyó évi ápril 4-én kélt legfelsőbb elhatározásával engem e kir. törvényszék elnöki állásától felmenteni méltóztatott. Midőn ennek folytán az elnöki széket elhagyom, számot kellene adnom eddigi működésemről. De részemről bizást hiszem, hogy ez felesleges, mert hiszen életem és működéseim mindig nyitott könyv volt, melybe bárki és bármikor bepillant-

Valahol, a meggyalázott legény szomszédságában állt egy önkéntes. Tisztességes uri család fia, a kinek a „habt-aht“-ban is megrándultak az arczizmai e pimasz sértés hallatára. A főhadnagy ur idegesen villogó tekintete észrevette azt. Odament az önkéntes elé és dühtől rikácsoló hangon így szólt:

„Magának talán nem tetszik, a mit mondtam?! . . . Nohát én most azt mondom magának, hogy nemesak ennek az oláh fiúnak az anyjára értettem! Azt mondom magának, hogy beestelen minden magyar asszony. . . . *a maga anyja is!* . . .

Én a krónikámban csak ezt a szót irhatom le, hogy *beestelen*. De az a vad katona egy más, még aljasabb szóval fejezte azt ki.

Tanuja volt ennek a vérlázító sértésnek az egész szakasz, a melybe akkor, hogy hogynem, nyolez önkéntes volt beosztva. Lehet, hogy csak arra a délutánra, hogy így egy esomóban többet okuljon a sok „rindvich“ egymás példáján, nyomorúságán.

A boldogtalan önkéntes halálsápadt lett, de hallgatott. Okosan tette. Egy bösz vadállat tomboló bögeése nem sérthet meg *embert*. De különben is egy meggon-dolatlan eselekedet, valami elhamarkodott kitörés csak azt okozhatta volna, hogy a megpiszkolt magyar anyák egyike ráadásul még börtönben tudja szerenesétlen fiát.

Hisz van a katonának szolgálati utja, a melyen elégtételt szerezhet magának. Az önkéntes rálépett erre az utra s ezredrapportra vitette magát.

Valami keménynyakú granicsár-ezredes volt itélőbirája. Mikor a fiu összefacsarodott szívvél jelentette, hogy mi a panasz, azt mondja neki az ezredes:

— A mivel ön a főhadnagy urat vádolja, az nagyon súlyos dolog. Vigyázzon, gondolja meg, hogy mi lesz panaszának a következménye; önnek be kell azt bizonyítania, a mit mondott.

— Bebizonyítom, ezredes ur!

— Talán rosszul hallott! Talán nem úgy volt az? Még most visszaléphet; én elnézem az ön merészségét; még most visszavonhatja vádját.

— Egy szót sem vonok vissza, ezredes ur!

— Gondolja meg, hogy még a tanukra való hivatkozás sem lesz ön mellett elég bizonyíték. Önök össze

T Á R C Z A.

Influenza.

Irta: Kiss József.

A háztetőkön vékony hólepel
Es fenn az égbolt kénkősárga.
Ködráj lepi a mélysegeket el,
S harántan dül a füstnek árnya.
Az ágyból nézem, lázba, betegem
A ködöt gyűlni, foszladozni, menni . . .
Zsongó alélttság kéjét érzem,
Es nem fáj semmi.

Egy varju gubbaszt ott magányosan
Mint egy fakir — kémény tövébe,
Zsákmányra les — pompás szimatja van,
S kitekint a szürke semmisségbe.
En most nem láthatok zsákmány után,
Nekem a zsákmány, kincs, kenyér ma semmi —
Egy vágyam van, egy óhajom esupán:
Pihenni, csak pihenni.

Ide-oda himbál a vasfonal,
A város villamos abroncsa.
Alkonyodik. A messze zaj kihál
S várom, hogy fényét ezer lámpa ontsa.
Ah holnap! . . . Mit hozhat a holnap nekem? —
Majd zúdul a hajsza, tombol az ár,
S én ismét ott állok régi helyemen —
Egy kopott, fakó madár.

Gyászmagyarkák.

Irta: Bársony István.

Most nem mesélek.
Egy országgyűlési képviselő mondta el sokunknak ezt a förténetet: igaz ez, az utolsó betűig.
En nem teszek hozzá semmit, nem veszek el belőle semmit. Csak krónikás vagyok.
Ha magam eszeltem volna ki, önként jelentkezném a Rókus-kórház megfigyelő osztályánál. Ha a semmiből

gyúrt volna össze az agyvelőm *egy meg nem történt, a saját fantáziámban született* eféle gyalázatosságot annak a nemzetnek a fiáról, a melynek én is szülöttem vagyok, golyót lőnek bele. De előbb levágnám azt a kezemet, a melyik lemerte írni; és rátaposnék arra a tollra, a mely büntársam volt a leírásban.

*

Vagy tizenöt esztendeje lehet már annak.

A Károly-kaszárnyában, az udvaron, „abrichtolták“ a katonákat. A komisz bakával összekeveredett az önkéntes, a magyar fiuval a galicziai kores-lengyel, meg a mócz.

A káplár urak, a kik akkor is elég nagy urak voltak, hajtották a rájok bizott „Zug“-ot, vagy „Abtheilungot“; járta a „herstellt“ meg a „laufschrift“. Egy főhadnagy ur, — egy igazi „mordskerl“, — ügyelt fel a rendre, a minek akkor is muszáj volt lenni. Majd itt, majd ott riasztott meg egy gyakorló csapatot, a mi a subordináció szempontjából, meg a nagyobb respectus biztosítása végett alkalmasint jó volt; esakhogy káromkodott is hozzá egy-egy sort és szellemesen osztályozta szemenszedett mena-zsériába az izzadó bakát, a mi a katonai önértzet növelésének érdekében bizony nem jó volt.

Az egyik szakasz fegyverfogást csinált a fal mellett, a hol nem volt utjában a többi mozgó csapat „schwenkung“-jának. Ott árnyék volt, a főhadnagy ur egy kicsit odahúzódott, hogy friss erőt merítsen az éppen conceptusban lévő legujabb donnerwetterhez.

Egy boldogtalan oláh fiu mellé vitte a haragos Istent. Ugyis ügyetlen volt a gyerek; a „rechtsum“-nál mindig belemászott „links“-re a „neben-mann“-jába: de mikor Szakramentoviesot ott érezte a nyakán, akkor meg éppen tökéletesen megbolondult. Nem hallott, nem látott; csak azt várta, hogy mikor harap már bele az a rettentő „obriglajtinand“ ur.

Az neki is ugrott egypárszor, de biz még rosszabbá tette a dolgot. Mert nem célirányos politika annál jobban holtrarémitgetni az agyonijedt embert.

Egyszer azután megunta és mondott az oláh fiúnak egy utálatos barbár gorombaságot, a mivel női becsületét tiporta meg annak a szegény oláh anyának, ki az ügyetlen lurkót a világra szülte.

hatott. Mint embert fölöttébb megnyugt az a tudat, hogy működésem ideje alatt nem folytonosan szigorú bíró, hanem ember is voltam, s ekkép nem mindig a törvény szigorú szavára, hanem sokszor szívem sugallatára is hallgattam. Most a buesu pillanatában ez egyszerű szavak nem képesek érzelmeimet kellőképp tolmácsolni, s ha szívem sugallatát követhetném, zokogva kellene kebletekre borulnom s egy néma forró ölelésben adni kifejezést a válas felett érzett mély fájdalomnak. Midőn tehát e díszes állást elhagyom, arra kérek benneteket, hogy szívetekben hagyjatok egy kis helyet az én emlékemnek. — Isten veletek!

Ezután Török János kir. törvényszéki bíró a kir. törvényszék és járásbírói nevében intézett meleg búcsúbeszédet a távozó elnökhöz, melyben kifejtette azt, hogy a buesuzó elnök politikai életünk legválságosabb korszakában eltöltött 42 évi munkásság után hagyja el a bírói széket. A bírói pályán eltöltött eredményes működésének fényes bizonyosságai a törvényszék levéltárában őrizték és jól esik a szónoknak azt mondhatnia, hogy a királyi törvényszéknek esorbatlanul megőrzött jó hírneve és fénye a buesuzó elnök személyével van összekötve. — Midőn most Nagyságod — fejezte be beszédét a szónok — hosszú munkássága után az elnöki széket elhagyja s visszavonul, hogy életét teljesen becses családjának szentelje, fogadják őszinte buesuüdvözlötünket, s azon szívből jövő jó kívánságunkat, hogy a Mindenható kedves családja boldogítására és öröme Nagyságodat még igen sokáig éltesse!

A volt elnök a felhangzott éljenzés lecsillapulta után a jelenlevők mindenikétől szívélyesen elbuesuzva távozott.

(§) A rimaszombati ügyvédi testület 1892. év április hó 23-án rendkívüli közgyűlést tartott, a melynek legfőbb tárgya a nyugalmiba vonalt törvényszéki elnöktől való elbuesuzás módja volt, miután az ügyvédi kar a kir. törvényszéknel lefolyt buesu ünnepélyről kellő időben nem értesült s így azon hivatalosan meg sem jelenhetett.

Az elnök állapotosztására az ügyvédi testület egyhangulag abban előadott meg, hogy a távozó elnöktől jegyzőkönyvi uton fog buesut venni. A jegyzőkönyv ide vonatkozó részét a következőkben közöljük:

„Az ügyvédi testület melyen fájjalja, hogy nem vehetett kellő időben értesítést arról, hogy hivatalától Fornét Jenő volt kir. törvényszéki elnök mikor kívánt ünnepélyesen megválni. Az ügyvédi testület figyelemmel kíván lenni arra, hogy az elbuesuzott kir. törvényszéki elnök ural az igazságszolgáltatás fontos terén majdnem egy fél századon át működött együtt, — megemlékezni óhajt azon meleg ragaszkodásról, melylyel hosszas bírói pályájának az elnökséggel felelősele alkalmával Fornét Jenő ur iránt tüntetőleg nyilvánította elismerését és bizalmát, s nem tartja lehetségesnek, hogy közös téren ily hosszas együtt működés után, ahcz a férfúhoz, ki e törvényszék területén az igazságszolgáltatás vezetője volt, a buesu pillanatában szavakat ne találjon.

Az ügyvédi testület kegyeletes kötelességet vél teljesíteni, midőn jegyzőkönyvében megörökíti azon tényt, hogy a szervezett kir. bíróságok szemlére, irányára s e megye bírói viszonyainak tagosítás útján rendezésére az eltávozott elnök urnak számot tevő s a legtöbb alkalommal irányadó befolyása volt, s hogy e részben magának kitüntetésre méltó nagy érdemeket szerzett, figyelemmel tehát azon fontos körülményre is, hogy a szívélyes érintkezés a nagyközönség érdekeit képviselő ügyvédi kar, s az igazság mérlegét kezében tartó volt elnök ur között oly nagy időn keresztül soha megzavarva nem lett: a közgyűlés elhatározza, hogy Fornét Jenő nyugalmazott kir. törvényszéki elnök urnak jegyzőkönyvileg mondja el ünnepélyes buesuját, s kívánja neki, hogy a jól megérdemelt nyugalom óráit teljes erőben és egészségben még hosszú éveken át élvezze.

Mi a magunk részéről csak azt kívánjuk még megjegyezni, hogy azok a szép buesu szavak, a melyek a kir. törvényszéknel, s ezen jegyzőkönyvben elhangzottak, méltán ünneplik a távozó kitünő tisztviselő bokros érdemeit. Ohajtandó volna, hogy a hivatalos társztó te-

is beszélhetek. A főhadnagy urnak magának is be kell ösmerni a vizsgálat során, hogy mondta azt, a mivel ön az imént vádolta.

— Be fogja ösmerni. Lehetetlen az, hogy egy katonatiszt aki valamit ad a kardbojtjára, eltagadja saját szavait.
— Nohát akkor majd meglátjuk, hogy mi van a dologban. Most pedig: „kehrte euch!“

A „marsch“ már csak úgy zúgott a szegény önkényes fülében, mint egy menydörgés, a melyből nem tudni, hogy nem csap-e le most mindjárt a menykő.

A ki katona volt, az talán hitetlenül rázza a fejét ennek a drámai párbeszédnek az olvasására. Hisz nem így szokták azt a regimentnél. Majd, egy olyan esiprieseprő bakát kapaczeitálni fog egy ezredes! Nem is illik, nem is szabad. Az a rendje, hogy vizsgáljon és ítéljen. Vagy a vádlottat, ha megérdemli, vagy a vádlót, ha rágalmozott.

Mind igaz ez, hanem azért tessék elhinni, hogy kivételképen mégis így történt. És tessék csak elolvasni a mi következik; mert majd durran a végén.

Elővették a legénységet, az egész szakaszt, mindenkit, a ki akkor ott volt a közelben, de legelőször magát a főhadnagy urat.

Abból, hogy a legénységet elő kellett venni, már gondolni lehet, hogy mit vallott a tiszt ur.

„Ó?! hogy ő képes lett volna olyan durvaságot kiejteni a száján?! . . . Nem igaz az! Gaz ráfogás az! Egy katonatiszt, a ki nőket sért! milyen együgyű; milyen nevetséges. Rögtön széttepi a kard bojtját, ha rábizonyítják, hogy ő bűnös ebben!“ . . .

Kihallgatták azt az oláh legényt, a ki oka volt az egész komédiának. Megállott bután és reszkette az ezredes előtt. Egy marok bagó volt a képében, mikor a hatalmas katona rárválit, hogy nohát most beszéljen; olyat eskült, hogy a kapadobány gombóc menten lecsuszott tőle a torkán.

Még az anyanyelvét is elfelejtette; csak tótlut jutott eszébe, a mit mondani akart, hogy: „nyeznam!“

Akár hogy kiabált rá a vitéz ezredes, annyi tudománya ugyan nem volt, hogy szóra hozza ezt a kétlábu tolatlan állatot. Utóljára is úgy rágták a szájába a kérdést, hogy arra egyszerűen is megfeleltetett. Igennel, vagy nemmel.

döktől megkímélve, társadalmi életünk terén értékesítendő roppant szorgalmát, körültekintését és széles látókörét. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Elnöki beiktatás

*** Királyi törvényszékünk új elnökének: Kubinyi Aladárnak ünnepélyes beiktatása e hó 25-én méltó ünnepélyességgel, s szokatlanul nagy érdeklődő közönség részvételével ment végbe. Azon ugyszólván példa nélkül álló népszerűség, melynek az új elnök egyénisége megyénk egész területén méltán örvend, impozáns módon nyilatkozott nemesak a tulajdonképi beiktatásnak ünnepélyesen magasatos aktusánál, hanem ama számos küldöttség tisztelgéseiben is, melyek megyénk társadalmá minden rétegének őszinte örömet tolmácsolták az új elnök előtt.

Részletes tudósításunk az ünnepélyes beiktatásról a következő:

A beiktatási ünnepélyt az új elnöknek a kir. törvényszék teljes tanácsülésében letett hivatali esküje vezette be.

A teljes tanácsülés hallgatóságának sorában közéletünk kitünőségei csaknem teljes számmal voltak képviselve. Megjelent ezenkívül a királyi törvényszék és a rimaszombati királyi járásbírói egész hivatalnokai kara, s jelentékeny számú érdeklődő közönség.

Az egybegyűlt teljes tanácsulást Török János h. törvényszéki elnök nyitotta meg, tudtván azzal a legmagasabb kir. kézirat leérkezett, s megbízván Altdorfer és Sztaniszlavszky kir. törvényszéki bírákat, hogy a kinevezett törvényszéki elnököt a tanácsülésben való megjelenésre felkérjék.

Az élénk éljenzéssel fogadott elnök letévén a Benkovics Pál kir. törvényszéki jegyző által felolvasott hivatali esküt, Török János helyettes elnök a következő szépen átgondolt és szónoki lendülettel előadott beszédben üdvözölte:

„Nagyságos kir. törvényszéki Elnök Ur!“

A hivatalos eskü letételével ő es. és apostoli kir. Felsége legmagasabb kegye folytán Nagyságod immár a kir. törvényszék elnökévé fölavattatt.

Üdvözölöm eme díszes állásban a rimaszombati kir. törvényszék s az ennek területén lévő kir. bíróságok tagjainak nevében, hazafüi tisztelettel, örömteljes érzéssel. Üdvözölöm lellem melegével, mint a veterán bírói karnak a kir. törvényszéknel utolsó egyetlen itt felejtett tagja, ki a magyar alkotmány visszaállítása alkalmával a nemes megye közönségének nagyrabecsült bizalmából, a királyi bíróságok szervezésekor pedig Felséges Uram és Királyom kegyéből a kir. törvényszék bírának sorába emelve, a mai napon e helyen negyedszázados bírói működésem határvonalára elérkeztem.

Nehéz idők, válságos viszonyok lezajlása után vettük át a magyar igazságszolgáltatás ügyét. Szűk, töretlen, göröngyös ösvényen haladtunk mindekkoráig. Verbóczy hármass könyve elővetített ugyan a régiségek tárából, de hézagai a mai kor követelményeinek megfelelően még ma is kitöltetlenül állanak; — idegen, ismeretlen jogforrások kutatására utalva, sokszor egyedül a lelkiismereti meggyőződés és az erősből jözerzet volt gyenge támaszunk. De hogy mégis lehetséges volt a hazai jogszolgáltatásnak ezen sivár és meddő talaján a kir. törvényszéknek becsülettel helyt állani, s a kor színvonalára fölemelkedni, annak elismerésül és bizonyítékául tekintjük azt, hogy a magas igazságügyi kormány, ha nem is a kir. törvényszék kebeléből, hanem mint annak adlatását, Nagyságodat állította a kir. törvényszék élére. Hálás köszönetet mondunk Igazságügyminiszter ur ő kegyelmességének, s bizalommal megyünk és nézünk a jövő elé. Nagyságod ma már kedvező jelenségek között veszi fel vállaira a bírói talárt, amennyiben az igazságszolgáltatás terén megindult ephemer-mozgalom reménylentünk engedi, hogy a tétele-

Mindenre csak azt mondta, hogy „nu“. A mi magyarául azt teszi, hogy nem.

— Bántott-e téged a főhadnagy ur?

— Nu.

— Mondta-e azt, hogy az anyád olyan?

— Nu.

— Hát az önkéntesnek mondott-e valamit?

— Nu.

Ha azt kérdezték volna tőle, hogy: mit gondolsz, élsz-e még? Arra is bizonyosan az következett volna, hogy: nu.

No majd vall a többi. Azok nincsenek annyira megijedve.

Persze! majd bolond az olyan szegény baka, a ki úgy is annyit szenved, kinlódik, hogy egy ringy-rongy önkéntes miatt még jobban gyötörtesse magát. Mikor ő ugyis három esztendőig czipeli a borjut! Az a fehérpofájú úrfi csak hadd tudja meg az alatt az egy év alatt legalább, hogy milyen a gyöngyélet.

Nem vallott egy sem a főhadnagy ellen.

„Mit? A főhadnagy ur? Nincs olyan czukoreMBER több a regimentben! Mekkora szivarvegeket dug a szegény bakának a képébe, mikor „ruht“ van.“

A káplár ur volt az utolsó. Mikor rákerült a sor, kihuzta magát, a hogy egy harmadik kapitulációs katonához illik: „stramm und doch ungezwungen“, és egyet rikkantott:

„Kein Wort wahr! Herr Oberst! kein Wort!“

Az ezredes csak állott, mint egy szobor. Meglátszott kemény vonásain, hogy a megtestesült szigor az egész ember, de nagy nyugalmában mégis biztatót láthatott az, a ki nem furdalt a lelkiismeret. Az igazságos szigorotl nines mit rettegnie az ártatlannak; a keménynyaku grancsár-törzstiszten pedig volt valami, a mi azt sejtette, hogy van türeime és akarata kideríteni az igazat. Kiadta a parancsot

„No most jöjjenek az önkéntesek.“

Ezeket szándékosan hagyta utóljára. Ezeknek a szava úgy is legkevesebbet nyom a latban. Ezek ugyis bizonyosan esküdni fognak égre-földre, hogy a kollegájok igazat mondott; hogy a főhadnagy elkövette a hallatlan sértést.

Hanem azért mégis ki kellett őket hallgatni.

jogi törvények megalkotásával a magyar igazságszolgáltatás is az előrehaladott államok judikatúájának magaslatára felemelkedni képes lesz.

Nagyságod még ifjúi tetterős lélekkel, fényes tehetséggel lép a küzdők sorába. Munkában edzett, hivatásának tudatával, nemes becsüveléssel áthatott bírói kar veszi körül. Erősítse bennök a testületi egyetértő érzetet, jelezze tetteit és intézkedéseit a magyar lovas-sággal párosult nyíltság, őszinteség és pártatlan igazság-szeretet. Ne legyenek az igazság istenasszonya ént bekötve szeméi, hanem lásson! — buzdítson és támogasson bennünket jóra való törekvéseinkben, hogy ama nagy feladatnak, melyet az ország az igazságszolgáltatás munká-saitól és tényezőitől méltán megvár, továbbra is teljes mértékben megfelelhessünk.

Ily őszinte érzéssel üdvözölöm Nagyságodat elnöki székében, a magyar igazságszolgáltatás új aerájának kezdetén és szívből kívánom, hogy a jogszolgáltatás díszére és javára s ezen kir. törvényszék méltán kiérdemelt jó híreinek öregbítésére a gondviselés sokáig, sokáig éltesse!

A beszédet követő lelkes éljenzés elhangzásával Kubinyi Aladár, kir. törvényszéki elnök, a meghatottságtól elfogódott hangon, magas szárnyalású, tartalmas beszédben válaszolt, melyet a következőkben közlünk:

„Tekintetes kir. Törvényszék!“

Midőn ő es. és apostoli királyi Felsége legfelsőbb és legkegyelmesebb parancsára s az igazságügyminiszter ur ő nagyméltóságának magas rendeletéből ezen kir. törvényszék s a területi kir. járásbírói vezetését átveszem, fogadják szívből eredő őszinte üdvözlőtem nyilvánítását!

Mindenekelőtt hálás köszönetemnek kell kifejezést adnom azon ünnepélyes és szívélyes fogadtatásért, melyben részesíteni kegyeskednek, s melynek Önök igen tisztelt szónoka elragadó ékesszólásával oly szépen kifejezést adott.

Harmadik elnöke vagyok ezen kir. törvényszéknek; — élénken érzem, hogy mélyen tisztelt elődeim gazdag életpaszaltata, jogtulományának tárháza rendelkezésemre nem áll.

Mégis büszkeséggel és ambícióval foglalom el elnöki tisztemet, — büszkeséggel, mert oly bíróság leend vezetésem alatt, melynek minden tagja feladata magaslatán áll; — ambícióval, mert ily bíróságnak színvonalát emelni, eddigi jó hírnevét fokozni az én gyenge erőmmel is sikerülni fog.

En a munka embere vagyok, s hivatásszerűleg az igazságszolgáltatás első munkásának kell lennem.

Reményem s végtelen örömemre szolgál, — mert Önök szónoka által biztosítást nyertem, — hogy elnöki tisztem teljesítésében s az igazságszolgáltatás javítására irányzott törekvéseimben Önök odaadó és fáradhatlan munkásságára számíthatok.

Lehetetlen nem jeleznem ez ünnepélyes pillanatban azon irányelveket, melyek engemet működésemben vezérelni fognak.

Az igazságügy terén a tespedés korszaka megszűnt, lángszellemű vezérünk a reformot minden téren megindította.

Az első folyamodású törvényszékek jelentősége és sulya nagy mérvben fog emelkedni, ha a szóbeliség és közvetlenség napjai bekövetkeznek, ha felelősségi fórumokká lesznek.

A nagy átalakulásra elő kell készülnünk; fel kell fegyverkezünk.

Kisérjük nagy figyelemmel a jogtudomány fejlődését, nagy vívmányait: jó bíróság csak úgy és akkor lehet, ha a gyakorlat az elméleti képességgel karöltve jár, ha egyensúlyban van.

Nagy sulyt fektetek arra, hogy a bíróságoknak minden mozgásában, minden ténykedésében rend, pontosság, gyorsaság és mindenekeftelt tisztesség uralkodjék; hogy a bírói elintézesek ne csak külforma, de beltartalom tekintetében is a legszigorubb jogi kritikát kiállják; hogy az igazságszolgáltatás összes organumai között az

Bejött a nyolcz önkéntes, sorban, egymásután, szép katonás tartással, parádében, fényes rózsájú csáköval a fején. Öröm volt rájuk nézni. Más az mégis, ha művelt ember bujik az uniformisba, a ki tud benne mozogni.

No, ezekkel nem lehet a dolgot nagyon keményen fogni; hazudni fognak, hogy ha kell, leesküszik a csillagot a menyboltozatról, de nem hagyják el a pajtasukat. Meglátszik az már a szemökből.

Az ezredes oda lépett a sor elé, és megkérdezte a „flügelmann“-t:

— Mondta-e azt a főhadnagy ur?

Dehogy mondta. Semmit sem mondott.

— Odafordult a másikhoz:

— Mondta-e hát mégis?

— Persze, hogy nem mondta.

Megkérdezte a harmadikat, a negyediket:

— Nem! . . . Nem! . . .

És ötödször, hatodsor, hetedszer, nyolczadszor is: „Nem!“

A nyolcz önkéntes egyhangulag kiadta a társát. Az, hogy azt a fiut most milyen nagy büntetés fenyegeti, nem jutott eszébe egyiknek sem. A nyolcz magyar fiúnak nem volt szíve, hogy boldogtalan bajtársát megmentse, vagy hogy legalább megossa vele az ártatlanul szenvedők sorsát, amiből úgy mégis sokkal kevesebb jutna egyre-egyre . . .

Nubia párduezanak méhéből hát mégis születhetnek gyáva nyulak?! . . .

A panaszos önkéntes, a ki ott állott egy sarokban, sápadt volt, mint a tal. Zokogott a szíve fucskán, de annak a zokogásnak nem voltak könyei. Csak a fogát szoritotta össze, hogy ne lehessen hallani vészögését.

Az ezredes pár pillanatig gondolkodott: végignézett még egyszer a soron.

— Hát csakugyan nem mondta?

A Judások felelték rá egyszerre mind a nyolczan:

— Nem.

Jól van. A többi „abtreten!“ az önkéntesek jöjjenek utánam! . . .

S a magas, szélesvállu alak megindult; végig a folyosóra, be a saját lakásába, a szalonjába, a hol nem igen szokott ő katona lenni, csak házigazda.

Az önkéntesek némán, esodálkozva lépkedek utána

összetartozandósági érzet élénküljön, erősödjék s ez által a harmonikus együttműködés biztosítottak: — hogy a bírói kar a társadalomban az őt jogosan megillető helyet elfoglalja.

A legőszintébb jóakaratot viszem magammal az elnöki székbe a bíróság minden tagja iránt személyválogatás nélkül; — vegetlenül örülni fogok, ha Önök boldogulásának feltételeit, Önök jogosult aspirációit kielégíteni állásom tért enged és alkalmat nyújt.

Barát leszek s kívánok maradni addig míg lehet, s ott a hol szükséges: — de elnök leszek s akarok lenni ott, a hol kell, a hol az igazságszolgáltatásnak előtér irányadó érdeke minden személyi tekintetet szükségképen kizár.

Midőn még egyszer ezen szívélyes fogadtatásért hála köszönetemet kifejezném, magamat szíves jóindulatukba ajánlom.

Az új elnök, kitűnő lelkesedéssel fogadott beköszöntője végeztével a jelenvőlt tisztelgők mindegyikével kezet szorítva, hivatalos helyiségébe vonult vissza, hol röviddel ezután Kishonthy Gyula, a rimaszombati ügyvédi kar édesemes Nestorának vezetése alatt a helybeli ügyvédek tisztelgették — Az ünnepi szónok beszéde következőleg hangzott:

„Nagyságos királyi törvényszéki Elnök ur!”

A rimaszombati ügyvédi testület képviselőiben jelentünk itt meg, hogy Nagyságodat azon polezon, melyre Királyunk Ó Felségének böles elhatározása Nagyságodat helyezte, őszinte örömmel, szívből üdvözljük.

Hogy üdvözlésünk valóban őszinte s szívből jövő, és nem pusztán kötelességszerű udvariassági tény: — úgy hiszem — nem szükség bővebben igazolnunk, mert hiszen lehetetlen, hogy Nagyságod már eddigi hivatalos működése terén is, mialatt folyvást és állandóan a miénk volt, az ügyvédi kar minden egyes tagjának kiváló s változatlan tisztelet felől meg ne győződött, sőt rokonszenves ragaszkodásnak melegét ne érezte volna. A mi egyéb iránt nem is lehetett másképp. A kit hivatásos kötelességeinek teljesítésében ép úgy, mint a magán életben, mindenkor az igazságszeretet, a méltányosság és a humanismus elvei vezérlelnek, azt az elismerő nagyrabecsülésnek és a vonzó ragaszkodásnak személye körül önként képződő gyűrűi csakhamar a megkülönböztető általános tisztelet központjává teszik.

Őszinte rövidséggel szólva, Nagyságodnak eddigi hivatalos és nem hivatalos élete előttünk nyílt tükör volt; és mivel beláttuk: örvendős megnyugvást találunk abban, hogy az igazságszolgáltatás vezetése megyénkben a Nagyságod kezébe lett letéve, a kinek a multak alapján előre látott szakavatott, e mellett tapintatos, de mindenek fölött erélyes kormányzása mellett, nekünk, az igazságszolgáltatás közvetítő munkásainak, semmi kívánni valónk sem lesz, legfeljebb azon ohajtás, melyet már most tisztelettel kérelem alakjában terjesztünk elő, hogy ha gyakorlati működésünk közben a törvénykezés terén esetleg mégis netalán valamely hátrányos állapot ismernék fel és annak mikénti orvoslására rámutatnánk: esakis az igazságszolgáltatás megkönnyítése s az ügymenet gyorsítása érdekében történhető ily törekvéseink elől egészen elzárkózni ne méltóztassék.

Ezen kérésünk mellé, mint mindenkor, ugy különösen a jelen ünnepélyes alkalomból kívánjuk, hogy Nagyságodat az igazságszolgáltatásnak, melynek vezérévé lett közöttünk, — a társadalomnak, melyben eddig is kiváló helyet foglalt, és kedves családjának, melynek példás feje, a jó Isten ép egészségesben és teljes melegegésében, sokáig, igen sokáig éltesse!

Élénk éljenzés követte a nemes egyszerűséggel előadott megleghangú beszédet, melyre az ünnepelt következőleg válaszolt:

„Igen tisztelt Uraim!”

Szívemhez szólnak azon meleg szavak, melyeket az ügyvédi kar nevében Önök igen tisztelt szónoka hozzáam intézett, fogadják őszinte köszönetemet azon nagy

és sorakoztak a puha szőnyegen. Az ezredes letette a kardját, azután odament a fiúhoz és így szólt:

— Le a eskőt urak. Itt nálam vannak. E perzben vedleme önök; nem is mint katonák, hanem mint polgáremberek. Üljenek le.

Megtörtént.

— És most hallgassanak ide. Én nem értem ezt az egész dolgot. Mert szinte hihetetlen, hogy egy intelligens ember a minő az önök kollégája, tudva a következményeket, az alávalóság vádjával sértsen meg egy tisztet, ha csak nincs valami bizonyossága abban, hogy a vádat tanuk igazolják. Attól tartok hogy önök talán meg vannak ijedve s nem mernek vallani. Nos hát én most, mint az önök házigazdája, szolgálton kívül kérem mindnyájukat, legyenek őszinték. Én, az ezredes, becsületszavamat adom arra, hogy bármit mondjanak is, abból örökre soha, semmiféle hátrány vagy kellemetlenség származni nem fog. Kezkeskedem róla. Most pedig beszéljenek nyíltan; mondják meg lelkiismeretükre, hogy mi van a dologban, monda-e azt a főhadnagy ur? . . .

Es Nubia párdruccának korezzülöttei, ezek a gyávák, ezek az alávalók, felállottak vagy ülve maradtak, a mint nekik tetszett, és azt felelték újra mindannyian, hogy nem.

Az ezredes ekkor lassu lépésekkel a sarokig ment, a hol a kardja volt. Ezt a becsületes fegyvert felkötötte újra, azután neki fordult a nyomorult rajnak és egy kitörőben lévő tűzhányó haragjával kiáltott: „antreten.”

Egy pillanat alatt még volt a „gléda.”

— Most pedig azt mondom nektek, ti árulók, ti gyávák, ti semmirekellők, hogy egy sem fogja viselni közületek soha a tisztí kardbotot! . . . Mert én ott voltam akkor az első emeleti ablakában, és hallottam, mikor a főhadnagy a sértést elkövette! — Kehrt euch! . . .

A főhadnagy ur egy pár hét mulva már dijnok volt valami hivatalban.

Imé, te kedves magyar nemzetem, ezt csinálja néha a te fiaidból a mi „közös” hadseregünk terrorisáló szelleme.

megtiszteltetésért, melyben szíves megjelenésükkel részt venni kégyeskedtek.

En is Önök közül, az ügyvédi karból származom, nyilvános pályámat ezen ügyvédi karnak egyik kitűnő — fájdalom elhunyt — tagja oldalánál kezdettem meg. — Ismerem az ügyvédi hivatás nagy fontosságát.

Nem én mondom először, régi igazság, hogy jó igazságszolgáltatás csak jó ügyvédi kar mellett lehet.

Tudom azt is, hogy az ügyvéd első bírója a pernek. — Tudom jól, hogy ma, midőn minden közintézmény működését a nyilvánosság őrzi ellen, a bíróságok működésének legbízhatóbb ellenőrei, bírói, Önök, a jogkereső közönség szakképviselői, kell hogy legyenek.

Az igazságszolgáltatás javítására irányzott munkálkodásomban Önöket munkatársakul tekintem.

Ajtóm nyitva áll, minden figyelmeztetést szívesen veszek, minden panaszt orvosolni igyekszem.

Törekvésem leend: a bíróságokban azon tudatot ébren tartani, hogy mi vagyunk a jogkereső közönségért, és nem megfordítva.

Törekvésem leend, hogy a bíróság és az ügyvédi kar között az együttérzés élénküljön s erősödjék.

Nagyon kérem szíves támogatásukat! Magamat nagybéesü jó hajlamaikba ajánlom.

A beszéd befejeztével a kir. törvényszéki elnök a megjelentek mindegyikével váltva néhány barátságos szót, a tisztelgő küldöttség távozott

* * *

Ezután Rimaszombat város előjárósága és képviselőtestületének küldöttsége jelent meg az új elnök hivatalos helyiségében, s a küldöttség nevében Szabó György polgármester tartott bensőségteljes üdvözlő beszédet. A szónok Kubinyi Aladár városunk előhaladása és felvirágzása körül szerzett érdemeit méltatva, azon reményének ad kifejezést, hogy az ünnepelt új állásában is figyelemre fogja méltatni a törvényszéki székhely érdekeit. Kubinyi Aladár talpraesett válaszában örömmel emlékezett meg arról, hogy életének jelentékeny részét városunkban töltötte el, és biztosította a küldöttséget arról, hogy mindenkor szívén viseli Rimaszombatnak, e magyar érzelmi törekvő városnak emelkedését, s a maga részéről mindent el fog követni ezen emelkedés előmozdítására.

* * *

A legközelebbi tisztelgő küldöttség a helybeli egyesült protestans főgimnázium tanári kara volt. Bodor István igazgató sikerült üdvözlő beszédében a tanári kar legőszintébb örömeinek adott kifejezést, hogy egy oly férfi személyét érte a magas kitüntetés, ki egykor a gimnáziumnak jeles növendék volt s jelenleg is az igazgató választmányának egyik előkelő tagja, s mint ilyen, a fejlődő tanintézet felvirágzásának egyik leghatásosabb tényezője. Ezek adnak jogcímet arra, hogy nemesak a magas eredményt elért egykori növendéket, hanem az intézet fentartó testületének a mult küzdelmei diadallal átkelt egyik vezérő férfit is új pályája küszöbén üdvözölhesse az a tanári kar, melynek tagjai sorában még élnek azok, kiknek az új elnök kedves tanítványa volt.

Kubinyi Aladár örömmel fogadta a tanári kar üdvözlőt, különösen Baksay István és Fábry János egykori tanárainak jelenléte hatotta meg s köszönetének szívélyes szavakban adott kifejezést. Válaszában hangsúlyozta, hogy ő a szabadelvűség embere, — a szabadelvűségnek és hazafiságunk öre és leghívebb ápolója a protestantizmus, az eszesség egyik feladata az leend, hogy a testvérelekezeteknek teljes egyesülése elől — melynek a rimaszombati főgimnázium egyik legelső esirája — minden akadályt elhárítson. Azért a felekezeti téren is arra törekszik, hogy az egyháza kebelén ragódó hydrát kiirtassa, s így a két testvérelekezet templomban és iskolában egyenlő erővel, egyenlő buzgalommal egy célra törekedjék.

* * *

A kishonti ág. hitv. ev. esperesség folyó hó 27-én, délelőtt 11 órakor tette le üdvözlő tisztelgésében örömeinek, szeretetteljes ragaszkodásának szerény palmaágát. A főesperes felhívására az egyházak képviselői mintegy 50-en jelentek meg a főesperesi hivatal gyülekező helyén, honnan nt. Glauf Pál főesperes vezetése alatt vonult az impozans küldöttség a törvényszéki elnök hivatalos helyiségébe. A mély tisztelettel szeretett esperességi felügyelő, az esperesség kiválóan jeles, böles vezére meleg kézzorítással üdvözölte a küldöttség minden tagját, ki is az őszinte öröm mosolyával vétetve körül, mint a törvényszék új elnöke. nt. Glauf Pál főesperes részéről az esperesség nevében a következő, a meghatótság, a szeretet hangján mondo t, lendületes, gyönyörű beszéddel üdvözlötett:

„Nagyságos kir. törvényszéki Elnök, esperességi Felügyelő ur!”

Ninesen nekünk, az egyházi téren munkásoknak, nagyobb örömnök és diessékvésünk, mint hogyha azon férfiak, kiket az egyház vezéréül választott s tisztelettel és szeretettel körülveve közbizalma karjain hordoz, — fölemelkednek a közélet magaslataira s elérik a képességeküket és munkásságukat megillető hatáskört.

Ily nagy öröm és diessékvés indította és hozta a kishonti ev. esperességet most Nagyságod elé azon alkalomból, midőn a helybeli kir. törvényszék elnökségével, ez előkelő bizalmi állással lett kitüntette.

Ismerjük, halljuk és tapasztaljuk azon általános, osztatlan ritka örömet és lelkesedést, a melyet e kitüntetés a megyében és azon túl támasztott; ámde ez öröm és lelkesedés sehol sem buzog forróbban, mint éppen a kishonti ev. esperesség kebelében. Mert hiszen ezen egyházi testület, mintegy közvetlen családi kör, ugy csoportosul Nagyságod körül, s mert mi, e közvetlen családi kör tagjai, világi fejnök, vezérünk iránt a legszívesebben, legőszintébben, legmelegebben, legtisztábban érzünk.

Eljöttünk tehát örömnök és lelkesedésünk teljességével szerenését kívánni vezérünk méltó kitüntetéséhez, melynek viszfénye kihat reánk, esperességünkre is.

Hogy Nagyságodnak a magyar állami igazságszolgáltatás körül érvényesült tehetősége és kifejtett sikerdus működése előbb-utóbb méltányoltni fog, azt bizony várunk; de kétszeresen örvendünk annak, hogy az a méltánylás itt, e helyütt érte, a hol továbbra is a miénk maradhat, azon esperességé, mely nagyságod másfél évi böles és tapintatos kormányzata alatt a rendkívüli zilált,

kedvezőtlen viszonyokból kibontakozta s a rend és a beke utján haladva mindinkább felemelkedik az őt megillető egyházhatósági, testületi tekintély színvonalára. Az így kipróbált szövetséget a vezér és hívei között most tehát még szorosabba fűzzük, még elválatlanabbá tesszük, midőn nyilván tanusítjuk, hogy ez esperességben ha voltának is még véleménykülönbségek, mindnyájan egyek vagyunk a Nagyságod iránti hű ragaszkodásban, szerető nagyrabecsülésben.

Az ekkéül egyesült szívek dobbanását tolmácsolom tehát midőn azt kívánom, hogy a jószágos Isten áldja meg Nagyságodat új hatáskörében törhetlen munkaerővel, lankadatlan munkakedvvel; áldja meg működését ohajtott sikerrel és a sikert közelsímeréssel; áldja meg családjában zavartalan boldogsággal; áldja meg kiolthatatlan egyházszerepével, mely mint folyton növekvő, jótékony erő hovatovább újítólágon hason esperességünkre, melylyel együtt magunkat Nagyságod további böles vezetésére bizzuk s eddig tapasztalt nemes jóindulataiba ajánljuk.

Szívből jövő lelkes éljenzés örömhángjai harsantak fel e meleg üdvözlő szavakra, mire a magasatos pillanat mély behatása alatt felett az ő ismert ékesszólásával, eszmeagazdagságtól duzzadó beszédében, érző szíve egész melegségével, az új törvényszéki elnök ekképen:

Mélyen tisztelt Uraim!

Szívem mélyéig megvagyok hatva, ezen impozans módon nyilvánult megtisztelő üdvözlésért, melyben a kishonti ág. hitv. ev. esperesség a jelen pillanatban részesít. Mondhatom, hogy szívemhez szólnak ama meleg szavak, a melyekkel tisztelt elnöktársam és szeretett barátom elhalmozott. De megvagyok róla győződve és kijelentem, hogy ő a barátság szemüvegén nézi és a szeretet melegével méri ama érdemeket, melyeket nekem tulajdonít. Jól mondta, hogy családi kör köt össze minket; kell azonban, hogy e családi körben még erősebb, szorosabb legyen a kapes, mint eddig volt. Tisztelt Uraim! A bíró, a kir. ügyész, elvan zárva a nagyvilágtól, nem szabad érintenie azon kört, mely politikai körnek nevezetik. — Ez ő körében sivárrá válik, olyan mint a fa telen, mely él ugyan, de ágai lombot nem hajtának, nem zöldelnek. Ilyen voltam én is. Midőn az esperesség közbizalma az esp. elnöki székbe emelt, lelkem sivársága megszűnt. — lelkem lombot kezdett hajtani, — virágos, zöld lombot.

Tisztelt Uraim! A társadalomban a jog és erkölcs egymást fedik. Nem fedi ugyan a jog egészen az erkölcsöt, de mégis az erkölcs alapján a jognak, midőn az egyház terén teljesíti hivatását, igazi hivatása a társadalomban fenntartani annak erkölcsét, biztosítani és felvirágoztatni békéjét. Az atheista, midőn szívéhez kap, annak dobbanásában merész tagadásának hangos czáfolatát érezi.

A vallás ragasztéka a társadalomnak, csak ott lehet igazi boldogság, nagyság, virágzás, a hol a vallás melege hatja át a társadalmat levegőjét. Meleg szívvel vallom, hogy az egyház jó anya, ki sok emberét magaspolcra emeli. En is tisztelt Uraim sok részben — ezen állást is azon társadalmi állásnak köszönöm, — melyre az esperesség bizalmával emelt, midőn élére állított, s ezáltal eme más téren is előmozdította emelkedésemet.

Tisztelt Uraim! Az egyházi átalakulások előtt állunk, a zsinat folytatja nagy munkáját, s hiszem, hogy mindnyájunk közmegelegedésére fogja befejezni is. Meggyőződöm s álláspontom az, hogy azon a régi alapokon, a melyeken eddig állott egyházunk, kell azt tovább építeni. Ez alap a dualismus, a világi és papi elem együttműködése, váltvetett munkálkodás mellett együtt haladása. Az egyház csak akkor lesz erős, ha mindkettő teljesíti fokozott buzgalommal, melegséggel és szeretettel kötelességét. Mint zsinati képviselő oda fogok működni, hogy legyen a mai kor kívánalmainak megfelelő díjazással jutalmazott papi testülete, mert ez van hivatva első sorban az egyházzal ama magaslatra emelni, a melyen az egyháznak állania kell.

De szükségét látom annak is, hogy a világi elem fokozottabb mértékben fogjon a munkálkodáshoz, élénkebb szeretettel, buzgalommal, vegyen részt az egyházügyek vezetésénél.

A magyar protestantizmus képviselője az államban és társadalomban a szabadelvűséget a multban, — s kell képviselnie a jelenben s továbbra a jövőben is. Ez pedig csak úgy lesz elérhető, ha vállvetve, félretéve minden külfubuzást, mindnyájan egyesülve a szeretetben teljesítjük kötelességünket az egyházban; ha édes magyar hazánkat teljes mérvben, lángoló szívvél, lelkesedéssel szeretjük.

Még egyszer megköszönöm azt a meleg, szívből jött üdvözlést, melyet szeretett barátom és elnöktársam oly ékesszólóan tolmácsolt. Hangsúlyozom, hogy az a családi kör, melyet az én barátom oly érző szívvél állított élénk, hogy ma rendezett s hivatásának megfelelő helyen áll, nemesak az én munhátkodásom által emelkedett oda, hangsúlyozom, hogy ha nekem van érdemem, a mi családi körünkben az esperességben, az nem engem, de az én lánglelkű szeretett barátomat és elnöktársamat illeti. — Nem egyedül mentem fel a hegyre, a honnan a mi esperességünk — egyházunk világába tekintetem, — ő volt a ki kézen fogott, lelkesített, felvezetett, tanácsolt, s fáradhatlan munkálkodásával támogatott. Ő az Önök tulajdonképeni munkavezére. És kívánom és kérem, hogy becsüljék meg barátomat, lelkes vezérünket: a főesperes urat! és tartsák meg szeretetükben, ragaszkodásukban, — és tartsanak meg vele együtt engem is nagyrabecsült jóindulatukban, támogassanak jól eső bizalmukkal engem, a ki egészen az önöké vagyok.

Hatalmas éljenzés kísérte e lelket megragadó szavakat, s a szívélyes, meleg kézzorítás, melylyel a küldöttség minden tagját újra megtisztelte peeseltelte meg a szép ünnepélyt, s az ő beszéde befejező szavaiban kifejezett ama szövetséget, hogy ő egészen a miénk, — de mi is egészen, szívvél-lelékkel az övéi vagyunk!

A mi a megható, szép ünnepélyes pillanatra — sötét zavaró felhőként borult, az a nálunk eléggé nem rosszalható körülmény volt, hogy az ismert pánszláv korifeusok — távollétükkel tisztelték meg Őt! esperességünk díszét, jelesét!

Felelős szerkesztő: Lőrinczy György.

Kiadó-tulajdonos: Dr. Bernát István.

Legelő.

Kiskoru Károlyi Sarolta tulajdonát képező kánói 438 hold erdei birtok legelőnek 1.92. május 1-től bérbé kiadó. A bérleni szándékozók felvilágosítást nyernek **Ebeczky Elek** gyámnál Ajnácskón, vagy **Almási Illesnél** Kánón. Évi bérlet holdanként 1 frt, az adót stb. a tulajdonos viseli. 3—3

Fajtyukok.

Plymouth - Rocks legtisztább fajban, jó tojók, pompás húruk miatt legmelegebben ajánlhatók: **tojás 12 drb 2 frt**, nyolcz hetes csirkék drbja 3 frt. Czim: „Plymoth. Ózd. Borsodmegye.”

Hirdetmény.

461. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magyar királyi kincstár** végrehajtónak **Kiss Imre, László és József** végrehajtást szenvedő elleni 25 frt 55 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén lévő saji-püspöki községben fekvő a Saji-püspöki 8. számú telekkönyvben, Kiss Imre, László és József nevében álló A. I. 1—10 sorszám alatti beltelek, 11. számú házra, urbéri erdő s legelőre az árverést 415 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi június hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor saji-püspöki községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%,-át vagyis 41 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi január hó 29-én. A rszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. **Aldorffer**, kir. tszéki bíró.

Bor-kivonat. 1—10

Igen egészséges és jó bornak azonnali készítéséhez, melyet valódi természetes bortól megkülönböztetni nem lehet, ezen **kipróbált** különlegességet ajánlom.

Két kilo (100 liter borhoz elégséges) ára 5 frt 50 kr. Recept ingyen mellékeltek. Jó siker és egészséges gyártmányért jótállók.

Szesz megtakarítás

érhető el felülmulhatlan **szesz erősítő esszenciával**: ez az italoknak kellemesen csipős ízt kölcsönöz s csak nálam kapható.

Ára 3 frt 50 krajczár kilonként (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

Ezen különlegességeken kívül **Rum, Cognac, finom Liqueörök** stb. gyártásához szükségelt összes **esszenciákat** ajánlok felülmulhatlan minőségben. Receptek ingyen mellékeltek. **Árjegyzék** birtmentve.

Pollák Fülöp Károly,

esszencia-különlegességek-gyára Prágában. Szolid ügynökök kerestetnek.

Hirdetmény.

1323. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Tornallyai takarékpénztár** végrehajtónak **Német Julianna és Zsuzsanna, ifj. Beta Elek János és Matyasovszky János** mellétei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 64 forint tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén lévő Melléte községben fekvő, a mellétei 52. számú telekkönyvben foglalt Német Julianna és Zsuzsanna nevében álló A. 3—16. sorszám alatt $\frac{2}{3}$ urb. telekre és erdőlegelő illetményre 924 frt. — mellétei 116. számú telekkönyvben foglalt ifj. Beta Elek János nevében álló 79—80. hrsz. és 68. számú házra 160 frt. — A mellétei 125. számú telekkönyvben foglalt Matyasovszky János nevében álló 48. hrszra az árverést 38 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi május hó 20-ik nap-

ján délelőtti 10 órakor Melléte községbe a bíró házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%,-át vagyis a mellétei 52. számú telekkönyvben foglalt birtokra 92 frt 40 krt, a mellétei 116. számú telekkönyvben foglalt ingatlanra 16 frtót és a mellétei 125. számú telekkönyvben foglalt ingatlanra 3 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfo-

lyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi márczius hó 24-én. A rszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. **Aldorffer**, kir. tszéki bíró.

Női és leánykalapok diszitve és diszitetlen, kész női és leánykötények

Hirdetmény.

Bécsi bevásárlási utamról visszatérve, van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy helybeli

divatáru raktáramat

az idény legszebb és legkeresettebb újdonságaival dúsan ellátva, megnagyobbítottam.

Ajánlom gazdagon felszerelt raktáramat férfi és női divatezikekben, gyapju- és vás-árakban, a legújabb ruha-szövetekben és mindenféle mosókartonokban, kendők, plaidek, ág- és asztalterítők, pokróczok, jutta- és esipke-függönyökben, rövid- és kötött-árakban, izlésesen kiállított tricót-derekak, valódi Jäger férfi és gyermek fehérneműek, gallérok és kezelők, nap- és esernyőkben.

Megjegyzem továbbá, hogy férfi és gyermek-öltönyöket a legújabb divat szerint, saját szabászom által a legjutányosabban készítik.

Rimaszombat, 1892. április 7.

Kiváló tisztelettel

Reisz József.

Férfi és fiu puha és kemény kalapok.

FÜRDŐ-MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az általános kedvelt és kitűnő gyógyhatással bíró

várgedei gyógyfürdő

ünnepélyes megnyitása — cigányzene mellett — vasarnap, május hó 1-én fog megtörténni.

A fürdő ismertetése:

A várgedei gyógyfürdő Gömörmegye délkeleti részén egy magas hegylánczolat által körzött kellemes völgyben fekszik. Égvényes fölles, vasas, kénes tartalmánál fogva az e téren hosszas és sok jelesek által tett tapasztalatok alapján, — a következő bántalmakban kitűnő gyógyhatással bír:

1. A nő-ivarszervek legtöbb bántalmában, különösen annak zsongtalansága és petyhülségnél, méhvérezések, fehérhólyás és magtalanságnál.
2. Alhasi pangásokban, főleg aranyeres bántalomban szenvedőknel.
3. A gyomor és bélesatorna idült hurutos köralakjainál.
4. Az athiticus és görvélyes vérvégületnél.
5. A másodlagos bujakór különféle alakjaiban.

6. Számos idült borkütegekben, és

7. a fővénykórban szenvedőknel.

8. Nagymennyiségű vastartalmanál fogva a sápkört és verszegénységet eltávolítja.

A nő-bántalmak erősebb gyógythatása céljából *parádi vasjalezi tmsó-lág* is készletben tartatik, mely a várgedei vízzel vegyítve, hazánkban a legkitűnőbb gyógyvizet adja. — Várgede vasuti állomással és postával is bír. — A fürdőhely klimatikus viszonyai még a késő őszi napokban is kellemesek.

Hüvely: a lakosbák esekélyszámu mivoltja, minek folytán a fürdőt élvezni óhajtok tisztelettel felkértem, miszerint ideutazások szándékát és idejét alólírottal jó előre tudatni kegyeskedjenek.

Itt az üdülést, valamint a szórakozást keresők a fürdő használata mellett a legjobb ellátásban fognak részesülni, mert főtörekvésem oda fog irányulni, hogy t. vendégeim mindenkor meg legyenek elégedve ugy a kiszolgált kitűnő étkekkel, valamint a legjobb minőségű valódi italokkal és azoknak mérsékelt áraival.

Számos látogatásért esd

Várgedén, 1892. évi április hó 23-án

Klein Sámuel,

fürdőbérő.

Elővigyázat a

ZACHERLIN

vételénél! 2—10

Vevő: „... Nincs szükségem borítékban árult rozarporra, mert én Zacherlint kértem... Ezt a specialitást joggal tartják mindenféle a legjobb szernek bármilyen rozar ellen, azért én csak egy „Zacherl” névvel ellátott, lepecsételt üveget fogadok el!”

Valódi minőségben kapható: **Rimaszombat:** Stech Kálmán, Tibély S. A., Hamalár Károly, Liszka József, Diekmann Ármán. — **Jóisva:** Czibur Emil, Hoffmann Miksa. — **Nyustya:** Grosberger Miksa. — **Nagy-Rőcze:** Dedinszky J. — **Pelsőcz:** Pártos Miklós. — **Putnok:** Fekethe Nándor. — **Tiszolcz:** Politzer Miksa. — **Tornallya:** Urszinyi Zsigmond.

A megyei intelligenciát a községek élére!

Csúzen a nagyhét folyamán tartott községi képviselői gyűlésen a megválasztott törvénybírói tisztre közfelkiáltással Horváth József helybeli földbirtokost választották meg, oly indokolással, hogy szükséges, miszerint a község élén az értelmiség legyen a vezető elem. És ez előtt az indoklás előtt meghajolt Horváth József ur is, s bár terjedelmesebb gazdálkodása őt magánügyeinek nagyon lekötötte, mégis a közérdek eme hamisítatlan felhívása előtt ki nem térhet.

És a fenti indoklás és a bírói tisztnek annak nyomán való elfogadása előtt meghajlunk mi is, s lelkesen kiáltjuk oda megyebeli polgártársainknak: üdvözlőnk!

S miért e hosannaszzerű üdvözlőnk? Mi, akik a megyei ügyeket s mozgalmakat mindenkor a legmelegebb érdeklődéssel kísérjük s ennek alkalomszerűen kifejezését is adunk s adunk továbbra is, mindig örömmel üdvözlünk olyan mozgalmakat, amelyek a megyei közigazgatás és vele az igazi megyei érdekek előnyére szolgáltak.

S ha a csúzi törvénybírói választásban a közigazgatási érdekek egy sikerehez vezető győzedelmét látjuk, és üdvözlünk azt, nem egyedül azért történik ez, mert az egy bizonyos helyen bekövetkezett, de főképp, mert e tényben egy általunk már rég hangoztatott s követett elv sikerét látjuk, a melyet e kiadott jelszó fejezhet ki legjobban: a megyei értelmiséget a községek élére!

Minden emberi intézmény fennállását, akár csak egy köből épült palotát a szilárd alap biztosíthatja egyedül.

És ha a közigazgatás keretében a legelső alapokat keressük abban az óriás épületben, a melyet a közigazgatás nyújt, s mely a községi bírótól az épület koronájáig a miniszterig terjed: úgy azokat az alapokat csak a községi eljárásában találhatjuk meg.

Hogy ha a magyar közigazgatásban, azt általánosan véve, hiányok mutatkoznak, abban egy főrsége van azon ténynek, hogy miután a szolgabírói hatáskör a régi megyei rendszerben általa bírt köre a községek autonómiája által első fokban megszorítást szenvedett s a közigazgatás keretében a községek kiindulási pontokul lépnek fel, — a községi eljárások élére nem a természetszerűleg hivatott elem, a nemesi osztály lépett, hanem nagyrészt a parasztság, kikben pedig nem volt meg, de nincs is meg azon intelligencia, hogy ők a közigazgatás kiindulási pontjai legyenek. — A legkisebb nehézségek álljanak elő, s az egész eljárás megmozdulni nem tud, míg a szolgabíróhoz nem fut el tanács- és utbaigazításért. Ez pedig a közigazgatás káros fennakadását jelenti.

De a közigazgatás tisztseivel még egy jelentős nehézség van, ami főképp az intelligencia lételet feltételezi, s ez, hogy ki-ki nemesak a közigazgatási mellemis egy alkateleme gyanánt jelentkezik, hanem önállóan eszelezkedik is, miben legnagyobb jelentőséggel a viszonyok, azokból következő igények s szükségletek megfigyelésében, s ezek eredményeül ama lezárólatos jelentési kötelezettség bír, a mely a miniszteri kormányzatot a legutolsó rangos faluval hozza kapcsolatba olyképp, hogy fönt minden szükséglet tudja lesz, viszont e kapcsolat folytán minden szükségleten segítve leand.

E feladathoz pedig határozott intelligencia szükségeltetik, mert csak ez képes egy helyi érdekeket, mint azokat, melyek országosan ugyanazok, felismerni.

Mi bátran kimerjük mondan, hogy a közigazgatás jóságának első alapfeltételét nem az a nagy elvi kérdés eldöntése képezi, kinevezett vagy választott tisztviselők felelnek-e meg jobban a közigazgatás nagy létkérdéseinek, hanem, hogy intelligencia legyen nemesak a központban, nemesak a kerületben a szolgabírói hivatalnál, a körjegyzőségénél, de igenis a községi eljárás élén is.

S azt hisszük, hogy nem kockáztatunk vakmerő állítást, ha azt mondjuk, hogy Német-, Francia-, Angolország közigazgatását annyira tökéletessé éppen azon körülmény képezi, hogy a községi autonómia fejlett s intelligenciával telített rendszere mellett a községek élén intelligens elemek állanak; s ha ez érdek ott, ahol a községekben intelligencia lakik, még inkább nálunk, hol a községekben az ott lakó régi s sajnálatra méltóan gyérülő földbirtokos családok képezik az egyedüli intelligenciát.

S ha ez mind áll, úgy őszintén üdvözölhetjük a eszieteket, s hisszük, reméljük, hogy mindenütt viszhangra fog találni a jelszó: „a megyei intelligenciát a községek élére!”

Adja Isten, hogy úgy legyen! Dr. Jusztus.

A gömörmezei orvos-gyógyszerész egyesület közgyűlése Rimaszombatban.

—, április, 25.

× A gömörmezei orvos-gyógyszerész egyesület ma délután a közpórház műtő termében tartotta meg tavaszi közgyűlését. — Az előző évek gyűlései szolgálták indokálul a multkor kifejezett abbeli ohajtásunknak, hogy legelsőb is kívánatos volna a tagoknak az egyesület működése iránt való nagyobb érdeklődése.

Tudvalevőleg az ilyen megyei orvos-gyógyszerész egyesületnek tudományos és társadalmi szempontból nemes és felette fontos hivatása van, s első sorban az a célja, hogy az orvos-gyógyszerészi s velök rokonsági tudományok terén szerzett észleleteket, tanulmányokat és tapasztalatokat szóval és írásban a gyűléseken közöljék és megvitassák. Ez az egyedüli módja annak, hogy a megyei orvos-gyógyszerészek a tudomány gyors haladásával lépést tartsanak s esetleg azt előmozdítsák.

A most megtartott közgyűlésen nem jutott kifejezésre e jelentős hivatás kellő méltánylása, amennyiben az egyesület 60 tagja közül ugyancsak kevesen jelentek meg; már pedig egy tudományos színezettel bíró társulat működésének egyik ékesszóló bizonyossága az, hogy a közgyű-

lésen milyen számmal jelennek meg a tagok, s az érdeklődés ily nyilvánulása mellett mennyiben vesznek részt a tudományos kérdések felett kifejlő eszmecserében.

De nevezetes feladatai vannak az egyesületnek mint erkölcsi testületnek is. Ezek a gyakoribb érintkezés által az ügyféliességet, a kartársi egyetértés megszilárdítását, a jólét előmozdítását célozzák; továbbá vonatkoznak arra, hogy az egyesület a megye közegészségügyét tudományos közegként szolgálja és tevékeny működésével azt előbbre vigye, lehetőleg fejlessze.

Mindezen feladatok megoldására szükséges az egyesület tagjainak összetartása, gyakori érintkezés egymással és vállvetett közös munkásság, melyhez az impulzust az ügyek iránt való érdeklődésnek, lelkesedésnek kell megadnia!

A ma tartott közgyűlésen dr. Török János elnököt, s a jegyzőkönyvet dr. Löcherer Tamás titkár vezette. Jelen voltak: Dr. Szabó Samu megyei főorvos, dr. Lichtschein Adolf vasuti orvos, dr. Zehery István, dr. Borszék Ármán, dr. Honézy Gyula, dr. Bleyer Leo körorvosok, dr. Schwartz Márk községi orvos, dr. Marikovszky István, dr. Tóthy János és dr. Kármán Aladár Ernő kórházi orvosok. Hamaliár Károly, Kishonthy József és Urszinyi Zsigmond gyógyszerészek, Brauner Gy. állatorvos.

A közgyűlésről szóló tudósítást alábbiakban adjuk:

A közgyűlést elnökölő Török János néhány üdvözlő szóval nyitotta meg, s bejelentette, hogy a községi és körorvosok mozgalmához a gömörmezei orvos-gyógyszerész-egyesület is hozzájárult, s az egyesület képviselőiben megjelent a kongresszuson, s a belügyminiszternél a községi és körorvosok viszonyainak megjavítását kéro memorandum átnyújtása alkalmával. Jelenti, hogy a miniszter kilátásba is helyezte a sok előnyvel kecsegtető reform mielőbb való keresztülvételét.

Ennek tudomásulvétele után a mult ősszel Roznyón a vasas fürdőben tartott közgyűlés jegyzőkönyvét olvasta fel dr. Löcherer titkár. A hitelesítés után a pénztári jelentés került tárgyalás alá. Az előterjesztett kimutatás szerint a mult évi bevétel 377 frt 48 kr volt; ezzel szemben a kiadás 107 frt 86 kr.; maradvány tehát 269 frt 62 kr. — A közgyűlés örvendetes tudomásul vette, s Liszka József pénztárnoknak lelkiismeretes buzgó működéséért köszönetet szavaz.

Dr. Marikovszky István könyvtárnok rövid jelentése után az elnök Török János dr. egy indítványt nyújtott be, melyben addig is, míg a közigazgatás államosítása életbe lép, a körorvosok helyzetét javítani óhajtáná. Javaslatba hozza, hogy a megyei orvos-gyógyszerész-egyesület a vármegyéhez intézzen egy kérvényt, mely szerint a körorvosok látogatási díjai ne szabassanak meg, illetve ne irassanak ki a pályázatok alkalmával, hanem önkéntes megállapodás után szedessenek be. Javaslatát szépen, sok gondalal készített indoklás kapesan nyújtja be s ajánlja elfogadásra.

Ez indítvánnyal egy régóta vajdoló kérdés megbeszélése került szőnyegre, s a javaslat felett tág mederben folyó, tanulságos vita indult meg, melyben a jelen voltak nagy része kifejtette nézetét. Szabó Samu főorvos jobbnak tartja a fennálló viszonyokat, s nem járul hozzá a megállapodás szerinti való díjazás kérelmezéséhez. Hosszabb vita után a közgyűlés elfogadta Zehery István dr. indítványát, mely szerint a benyújtott indítvány levétetik a napirendről, s tárgyalása elhalasztatik akkorra, mikor a közigazgatás államosítása újra szóba kerül.

A kuruzsolás felett indult meg ezután egy kis eszmecseré, s Löcherer Tamás dr. felemlítette, hogy a szülésznek működési körükön kívül eső s az orvosi szakba vágó gyógykezeléseket végeznek; ezt konkrét esetekkel bizonyítja; mire a közgyűlés felhívta Szabó főorvost, hogy a hatáskörébe tartozó intézkedéseket a szülésznel szemben minél előbb teljes szigorral tegye meg.

Ezután vette kezdetét a szakülés, melyen dr. Kármán Aladár Ernő h. kórházi másodorvos hosszabb előadást tartott: „A malariáról, (mosárgerji láz) következményes hasvízkóról és azok gyógykezeléséről”, s bemutatta e bántalmakból már gyógyuló betegeit. Az előadót zájosan megéjeneztek, s az előadás felett rövidebb vita indult meg, melyben dr. Szabó Samu, dr. Török János, dr. Löcherer és dr. Bleyer vettek részt.

A második előadó Dr. Marikovszky István volt, ki „csevegés az influenzáról” című, sok szellemmel és jóízű humorral megírt dolgozatát olvasta fel, s általános derűtséget keltett a komoly, tudós doktorok között, kik szívesen megéjeneztek az előadót.

Végül dr. Löcherer Tamás kórházi igazgató főorvos mutatott be néhány érdekes kórházi beteget, s Török János dr. referált gyakorlatába előfordult két nevezetesebb esetről.

Ezzel a szakülés az elnök éltetése közben véget ért, s a jelen voltak az igazgató és orvosok kalauzólása mellett végigjárták a kórszobákat.

* * *

Esti 8 órakor díszes bankettel fejezték be a nagy napot. A kaszinó társalgó termében várta már őket a terített asztal, s emelkedett hangulatban, igazi jó kedéllyel, izletes ételek, zamatos bor és a Palóc kitűnő muzsikája mellett éjjel utánig együtt maradt az illusztris társaság. Az első tóztot Szabó Samu főorvos mondotta, szellemesen emlékezett meg dr. Török Jánosról az egyesület elnökéről s a társaság nagy lelkesedése közben éltette őt. Marikovszky István dr. humoros felköszöntőben méltatta Szabó Samu főorvos bokros érdemeit, kívánva hogy még nagyon sokáig jó egészségben szolgálja a köz- és orvosügyeket. Majd ismét a főorvos ürítette a poharat a társaság kedves vendégének Szabó György polgármesternek a jólétéért, később pedig a sajtó képviselőjéért: Lörczy Györgyért emelt poharat. Ezután Szabó polgármester éltette az egyleti tagokat, dr.

Kármán Aladár Ernő a vendégeket, Dr. Lichtschein Adolf és Szabó György a távollevő dr. Marikovszky Gusztávot köszöntötték fel, ki helyett Marikovszky István mondott köszönetet a megemlékezésért, s mindjárt éltette is Badinyi Gyula főkapitányt, mire Szabó főorvos is poharat emelt Nagy Ferenc főjegyzőért.

Egyházmegyei gyűlés.

A gömöri ref. egyházmegye f. évi április hó 20-án Alsó-Szulán tartotta rendes gyűlését.

Elnökölő egyházi részről Nagy Pál esperes, világi részről Farkas Abraham. Jelen voltak világi részről: Máriássy Andor, Tornallyay Zoltán tanácsbírák, Molnár József ügyész és Diószeghy Zsigmond. — Egyházi részről: Terhes Pál, Csabay Pál, Ablonezy Pál, Ruskay Gyula tanácsbírák és mindkét rendből szépszámu közönség.

Elnökölő esperes megnyitván a gyűlést első kötelességének tartja az egyházmegyei követeknek a zsinaton elfoglalt állásáról beszámolni; a küldöttek a presbiteri rendszer mellett harszoltak mindvégig, mert csak ebben látták az egyházközségek szabadságának s autonómiájának biztosítását. A gyűlés ezen kijelentést lelkes helyesléssel vette tudomásul.

Ezután Máriássy Andor újonnan választott tanácsbíró tartotta székfoglalóját. Kifejtette azon eszméket, melyek működésében vezérelőül fognak mindenkor szolgálni. — Ő a vallás alapeszméjét az Isten eszméje által a földre az emberek közé sugárzott felebaráti szeretetben látja, — a mely a humanizmus, az igazságszeretet, a kölcsönös türelem s méltányosság örök eszméiben nyer megnyilatkozást. Mesterien fejté ezen eszmék nemes tartalmát, úgy hogy a gyűlést a meghatottságtól megindulva adózott elismeréssel.

A gyűlés által ez után a felmerült különféle természetű egyházi belügyek nyertek elintéztést, a melyek közül legelőbb vitát a számvéviszék keltette.

Életbe léptetésének alapfogalata abból indult ki, hogy az egyházközségek vagyoni consolidatiója, mint minden vagyoni rendelkező testület is, megkívánja a vagyoni nyilvántartását s a számadások ellenőrzését, felülvizsgálását, ezen hivatást pedig nem teljesítheti soha kellőképp egy csakis ad hoc kinevezett bizottság, ennek csakis egy állandó jellegű s lefelé független s föléli felelős számvéviszék teljesítheti. Akadtak egyes érzékeny lelkűek, kik ebben lelkesül állásukkal össze nem fűző bizalmatlanságot láttak, ugy, hogy ellene kérvényeztek.

Ez a néhány kérvény került most napirendre.

Molnár József ügyész lépett sorompóba a számvéviszék védelmére, fel lévén erre jogosítva nemesak azért, mert ezen intézményt helyesnek tartja, de mert annak megteremtésében is része van. — Szerinte ott, hol magas ezélokért küzdünk, ott az emberi érzékenykedésnek nincs helye, nincs annál kevésbé, mert azon intézmény általános jellegénél fogva nem lett megteremtve, meghatározott egyének ellen, hanem általános érdek volt rugója, ezt pedig kétségbe vonni egy lenne, az egyházak érdekének veszélyeztetésével. — Kérve kéri a kérvények beadóit, ne idézzenek fel hiába való harszót az egyházra előnyösnek talált intézmény ellen, melynek tekintélyét emelni, s nem gyöngíteni van kötelezve az egyház minden hű fia. S ha már ezen intézményt az egyházra nézve elég erősnek is találja, hogy támadásoktól nem kell féltetnie, egy áldatlan vita által hiába meghurcoltassék, kéri a kérvények beadóit azok visszavonására.

A tárgyalás s komoly felszólalást általános helyeslés s köztetszés közt vonatott ominossus kérvény vissza.

Kedélyes, minden ízében magyaros lakoma következett a gyűlés után, a melyen sok sikerült tózt fűszerezte a pompás ételeket s tüzes bort.

Üdvözlőnk mi is a gömöri ref. egyházmegyét!

Dr. Justus.

Sz. Rimaszombat város polgármesteri hivatalától.

Hirdetmény.

1415. sz. — Az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezéséről szóló, folyó év április hó 1-ével életbe léptetett 1891. évi XIV. t.-cz. végrehajtása tekintetéből, a kerületi betegsegélyző pénztárak hivatalból és mielőbb megalakíttatni rendeltetvén, felhívatom minden ezen iparhatóság területén lakó kereskedő, iparos, gyáros és egyéb hasonfogalkozó munkaadók, hogy az átlagos közönséges napibér és az alapszabályok megállapítására hivattott bizalmi férfiak megválasztása végett, a városháza tanácstermében folyó évi május hó 4-ik napjának délelőtt 9 órájára tűzött határidőbe megjelenni annál inkább érdekekben állónak ismerjék, mert a választás a gyűlésen megjelentek számára való tekintet nélkül meg fog ejtetni.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1892. évi április hó 19-dikén tartott üléséből.

Kishonthy, h. polgármester.

Helybeli hírek.

Müestély. Lapunk szerkesztősege a jövő május hó 7-én tartalmas jótékonycélú müestélyt rendez, melynek sikerét a közreműködők nevei is eléggé biztosítják. — Felelős szerkesztőnk a többi közt határozott ígéretet nyert Kiss Józseftől — a lánglelkű költőtől, és Bársony Istvántól — a kitűnő tárczaírótól — arra nézve, hogy müestélyünkön felolvasással részt fognak venni. Ez alkalomból mindkét írónknak egy-egy kiváló alkotását mutatjuk be lapunk tárczarovatában olvasóinknak, s kérjük ezuttal is, hogy első müestélyünk sikerét társadalmi életünk érdekében lehetőleg előmozdítsák sziveskedjenek. — Bennünket e mozgalom megindításában is egyedül a közérdek tevékeny szolgálatának vágya vezérel, s őszintén hisszük és reméljük, hogy jóakaratu fáradozásainknak üdvös eredménye nem fog elmaradni. — A müestélyre szóló meghívók és programm még e hét folyamán szét fognak küldetni.

* Bankett az új elnök tiszteletére. Ama közszereplőnek, melyben Kubinyi Aladárt, törvényszékünk új elnökét városunk és vidékének nagy közönsége részeseit, külső jelöl fog szolgálni egy a „Három Rózsa” nagy termében folyó hó 30-án este az új elnök tiszteletére rendezendő fényes bankett, melyre az aláírásokat az elmúlt napokban nyitották meg. Az ívet lapunk zártaig mintegy százan írták alá.

Elnök az érettségi vizsgán. A rimaszombati egy. prot. főgymnásiumban f. évi június végén tartandó érettségi vizsgálatokra a vizsgáló bizottság elnöke dr. (Márkó Sándor rosznyói kir. közjegyző nevezetett ki. — A kormányt dr. Lánzy Gyula budapesti egyetemi tanár fogja képviselni.

Jegyváltás. Szabó Károly rimaszombati földbirtokos f. hó 14-én váltott jegyet Ligeti Etelkával. Áldás és boldogság kísérje a köendő frigyét!

Erléptetés. A m. kir. igazságügyminiszter Zehery Lajos szentesi kir. járásbírósi albiró a szegedi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be. Gratulálunk!

A községi iskolák tantestületeinek tisztelgése az új iskolaszéki elnökél. A Dapsy Vilmos halálával a rimaszombati községi iskolák megüresedett elnöki székébe a közbizalom Nagy Ferenc városi főjegyzőt választotta meg. Ez alkalomból a helybeli polgári és elemi leányiskolák tantestülete f. hó 20-án tisztelgett Nagy Ferenc városi főjegyzőnél, mint a községi iskolák új elnökénél. Ez alkalommal az intézet igazgatója Feketéné Otte Hedvig röviden üdvözölte az új elnököt s átadta a szót Fülep Benjamin testületi legidősb tagnak, ki hosszabb jól átgondolt, hévvel előadott beszédet intézett a közszereplők s tisztelgetnek örvendő elnökhöz. A megtisztelt jóleső örömmel s szívvel bensőséggel fogadta a testületet. Válaszában kifejté, hogy mint egyike a városi főbb tisztviselőknél, de főleg mint iskolaszéki elnök, felfogva a növevelés fontosságát, összegezve a város, iskolaszék s tantestületek kölcsönös viszonyait, töle telhetőleg a legjobb akarattal iparkodik az ifjú intézet célját s virágzását elősegíteni. Úgy a testület, mint egyes tagjai iránt teljes bizalommal viseltetik, midőn viszont bizalmat kér, megköszöni a figyelmet, igen szívesen üdvözlő a tisztelgőket. Majd rövidke barátságos beszélgetés után a testület elbucszott. Ugyanez alkalomból a községi f i u i s k o l a testülete is tisztelgett, hol Török József igazgató üdvözölte a köztisztelgetnek s szeretőnek örvendő elnököt. — Mi is üdvözöljük az új elnököt, eme szép s nagyfontosságú bizalmi állásában. Hiszünk, hogy ő, — kit mint széles látókörű, tapintatos, gondolkodni s megfontolni szerető, igazságos s erélyes, munkás embert van szerencsénk ismerni, — városunk tanügyét csakugyan virágzóvá fogja tenni.

* Uj zenemű hagyja el e hét folyamán Kunosy Vilmos és fia budapesti hangjegysajtóját. A mű címe: „Kedélyes óra” mazur-polka, szerzője pedig Sinkó Endre helybeli polg. leányiskolai tanár. A zongoradarab könnyed, fülbeeső zenéje szép zeneköltői tehetségre vall; különösen triója rendkívül sikerült. Bizton hiszünk, hogy szélesebb körökben is figyelmet fog kelteni és kedvelt táncdarabbá válik. A mű Kármán S. könyvkereskedésben is kapható lesz.

Helyreigazítás. Lapunk mult számának a Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnök életrajzát tartalmazó cikkébe több toll és sajtóhiba eszszott be. Így említve volt, hogy az új elnök Eperjesen folytatta volna tanulmányait, ami téves, mert jogi tanulmányait Budapesten végezte. Kimaradt a cikkből az új elnök két, ugyszólván legjelesebb vezérének, Főrnét Jenő, volt kir. törvényszéki elnöknek és feledhetetlen emlékü Csider Károly országgy. képviselőnek neve is, aki Kubinyi Aladár saját nyilatkozata szerint az életben valódi vezetője és utmutatója volt.

§ Rimaszombat veszedelemben. Szokatlan riadó harezí zaj zavarta meg a közelmúlt napokban városunk esőndjét. E hó 21-én katonai csapatok előérsei; egy hadi század, egy úteg tüzérsg, s egy lovas eseadron érkeztek Rimaszombatba. Egy hatalmas hadtest vonult nyomukban, hogy Rimaszombatot az ellenség fenyegető támadásától megvédelmezze. Mihelyt az őr bevonult, első dolga volt keresni a felvilágosító szolgálatot teljesítő őröket, kik lappangó módon vonulva előre, észrevették, hogy az ellenség Losonez felől Osgyánnak veszi útját, előérse egy zászlóalj gyalogságból áll, s őrsei szintén Osgyán körül lappanganak. — A helyzet tehát világos. — A rimaszombati őr vonul Osgyánnak, s feltartóztatja az ellenfelet, míg a hadtestek kölcsönösen felvonulnak, s megütkeznek. A parancs megy s a csapatok harezkeszen állnak. A hajnali napsugarak törnek elő, — s a mi előőrünk Osgyán körül van. Onnan a gyalogság s lovasság előre veti magát Darócznak, a tüzérsg pedig kello fedezettel Osgyán s Darócz között egy hegyoldalban foglal állást. S mily szerencsével; alig szerel le, alig töltönek, a szemközti hegytörkolatból előtűnnek az ellenséges gyalogság felvonuló hadoszlopai. Ezt a pillanatot választja a tüzérsg, s rettenetes tüzelést kezd. A bakák hullanak mint őszel a legyek. Az ellenséges őrök visszaverve! — Ujabb támadás! A harez folyik váltakozva, míg délre mindkét hadtest felvonul, óriási erővel megütkezik. — Este van, midőn a hírnökök sebes vágatva viszik Battyiba a hírt: Rimaszombat meg van mentve! Derék hadsergünk győzött! Az örömhírre fényes kivilágítás, s rögtönzött bál a tiszték tiszteletére. S hogy ez a bál elmaradt, kedves hölgyeim, annak oka nem én vagyok, hanem az, hogy az egész történet csak egy hatalmas manőver, a melyet részben én a papíroson, részben a losonezi ezred egy zászlóalja kitűnő ezredesének Pacor Vilmosnak parancsnoksága alatt mint támadó, s egy százada Spindler százados vezetése alatt, egyesülve a helybeli tüzér útegosztály 2-ik úteggel vitt keresztül, melyet Wágner kapitány parancsnokolt, mint védő. A losoneziak a kitűnően sikerült manőverben azt a fontos stratégiai hibát követték el, hogy nem rendezték úgy, hogy Rimaszombat lett volna főhadiszállásuk, s így törzskaruk meg volt fosztva városunk ismeretes vendégszeretőtől. Ugy halljuk azonban, hogy a nagy őszi manőverek Rimaszombat s Miskolez között lesznek, s akkor bizonyára lesz alkalmunk őket üdvözölni. — Addig is vivat a hadserg!

§ Érdekes távlovaglást tettek a Miskolezon állomásozó 12-ik huszár ezred tisztjei, kik az equitativót a lefolyt telen s tavasszal végezték. Négy nap előtt indultak Rimaszombatba történt megérkezésük előtt, s ezen idő a'tt Gyöngyösön, Vácson, Balassa-Gyarmaton, Losonezon fordultak meg, s ilyen hosszú út után is vigan

érték városunkba e hó 23-án. Másnap tovább lovagoltak Putnok felé, hogy harmadnap Miskolezon legyenek. A leirt óriási utat tehát minden nagyobb erőlködés nélkül, vagy mint katonáknál mondani szokás, — ember s ló jó conditióban, — tették meg. — Gratulálunk!

Csoda állat. Fábry János rimaszombati főgymnásiumi tanár az intézet muzeuma számára egy darab kétfejtű malacot kapott. — Ugyanazon intézetnek pedig Brodszky Ignác, a balogvári hercegi uradalom érdemes főkértésze egy szép példány hattyut ajándékozott.

(F.) Uj vasuti menetrend. Lapunk egyik legközelebbi számában már megemlékeztünk a folyó évi május hó 1-én életbelépő új vasuti menetrendről. Az új menetrend jelentékeny előnyöket nyújt az utazó közönségnek, s annak megynöket és vidékét közelebbről érdeklő részét a következőkben közöljük:

	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.
Tiszolez	ind. 5.10	—	1.02	5.08
Rimaszombat	ind. 7.05	10.40	3.12	7.20
Feled	érk. 7.37	11.10	3.44	7.52
	ind. 7.57	11.50	4.44	9.00
Miskolez	érk. —	2.50	8.40	11.55
Fülek	érk. 8.55	1.09	5.45	10.17
	ind. 9.20*	2.11	7.05*	11.16
Budapest	érk. 12.45*	7.05	10.10*	6.05
	ind. 2.40*	7.00*	9.00	10.45
Fülek	érk. 6.04*	10.03*	2.04	5.18
	ind. 7.10	10.15	2.40	6.16
Miskolez	ind. 3.42	—	1.18	4.00
Feled	érk. 8.23	11.15	4.00	7.27
	ind. 8.43	11.40	4.55	8.07
Rimaszombat	érk. 9.17	12.14	5.30	8.41
Tiszolez	érk. 11.38	2.50	8.03	11.18

A vastagabb betűvel nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időt, a *-al jelölték pedig gyorsvonatokat jelentenek.

Vármegyei ujdonságok.

A rosznyói püspök aranymiséje. Schopper György dr., rosznyói püspöke, vasárnap f. hó 24-én reggel mondotta el aranymiséjét a bpesti belvárosi plébánia-templomban, a hol ötven év előtt primiciáját tartotta. A jubiláns püspöknek asszisztáltak Roneiser József és Klinger István apátplébánosok, Pezko Ernő kanonok, Való Sándor pápai kamarás és Kirner, Bösshatt, Kanter káplánok. A mise alatt a katolikus tanítóképző-intézet növendékei magyar egyházi dalokat énekeltek. A templomot egészen megtöltötte a közönség és közöttük voltak a püspök egész rokonsága, a Schopper-, Heinrich-, Jálies- és Tömör-család. A Schopper püspök ajándékozta nagy harangot szombaton f. hó 23-án este húzták meg először a lipótvárosi bazilikában.

* Eljegyzés. Az elmúlt husvétüi ünnepek alatt jegyezte el kis és nagykomori Komori Bedekovich Géza hevesmegyei fiatal földbirtokos Somoskői Somoskői Erzsikét, somoskői Somoskői Agoston közbefelügyelő földbirtokos szép és művelt leányát Alsó-Hangonyon.

Gyászbeszéd. Zádorfalván meghalt Rusznyák Gusztáv, a tornalljai járásnak régebben volt utibiztosa, 55 éves korában. Hült tetemeit e hó 25-ikén helyezték örök nyugalomra.

§ György napja Rimaszéczen. Alig van népszerűbb György a megyében, mint Lengyel György, a rimaszécsei derék járásbíró. Még a vasut is megérezte névnapja előstetjének jelentőségét, mert egész zarándoklat vonult a megrakott coupékban. A nagyszámu társaság hosszú kocsisorban hajtott az ünnepeit lakására, hol 23-án 5 órára olyan szép társaság gyűlt össze, hogy bizony azt hitték, hogy inkább bábra, mint névnapra gyűltek az emberek. — Este fényes vacsora, a mely bővelkedett pompás fosztokban az ünnepekre s szeretetre méltó kedves néjére. Nagy József ügyvéd különösen oly meghatóan beszélt, hogy zokogott ő, zokogtunk mindnyájan, s a szeretet e könnyűi voltak a legőszintébb gratulatiok. Vacsora után pompás zeneszó hangjai mellett tánczra perdült az ifjuság, — de meg az örege is, s a mulatságot hol a társaság dalai, hol egy-egy kis rögtönzött concert, hol tréfa, játék tarkították. — A vendégszerető házi gazda a kapukat eltorlaszoltatta, nehogy valaki megszökjék, szerencsére azonban nem is akadt olyan bolond, a ki olyan pompás társaságból menekülni ohajtott volna. Egy kis része a társaságnak reggel hétkor távozott, a legnagyobb része 3-ig járta a kállai kettőt. Egy kitűnő férfiü ünneplése nem is mehetett végbe kevesebb kedélyvel. — Legjobb kívánatainkat a mi részünkről is!

Névmagyarosítás. Lang Sándor dobsinai illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének „Lang”-ra kért átváltóztatása, f. évi 29487. számú belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Halálozás. Szepessy József, 1867—1888. nagyrőcei, azóta pedig zsakaróci plébános Szepesmegyében meghalt, e hó 23-án. A boldogult annak idejében élénk s kedvelt alakja volt a nagyrőcei társadalomnak.

A tornalljai thea-estély. A reggeli napsugár kedvesen mosolyog be a tánczterem ablakán, oly derült fényrel mondja a jó reggelt, s vajjon ne ép oly derülten fogadjuk vissza a jó reggelt, midőn a szép párok és én még mindig mámorittasan száguldunk végig a tánczterem parkettjén. De ha mi mámorittasan tánczolunk, a garde damok álomittasan kezdenek helyeiken ülni, amíg egy hatalmas legyező sühintástól elnémul a zene, s a zsarnok-mamák ajkáról elröppen az általános ijedelmet okozó jelszó: „lányki haza!” Mindenki fut a maga legkedvesebbjéhez s aztán a mamához, esengve-kérve, csak még egy kis felőrá! De hiába ostromolnak az esdő ajkak, beszédés szemek, a jelszó ki van adva, s a terem hirtelen kiürül. Én pedig bele vetem magamat egy támlányba, fejem kábosan hanyatlik vissza, s ah! mi édes ily mámorittas fejjel álmodni át újra egy éjszakát, hol a jókedvű ünnepeit, s még a legesontosabb kurucz is mesterinek ösmérhettem reministenciájában a nagy költő örökigazsága dalát:

Wer nicht liebt Weib, Wein und Gesang
Der bleibt ein Narr, sein Lebenslang.

Pedig hány filosof van, ki inkább mireánk értené a bolond titulust, mi reánk, kik szeretni tudjuk a nőt, inni a nektárt, s kedvelni a dalt, — s e három egységet egybefűzni egy mesteri egészbe, a melyhez a kötszert a táncz adja meg. — A táncz? E szónál a bizonyos gúnyos mosolyú filosof még hosszabbra húzza száját, s azt mondja, eredj dugd be a füledet, hogy a zenét ne

halld, és nézd a tánczólokat, nem egy bolond truppot fogsz bennük megpillantani; — én pedig erre azt mondom: vágasd le a fejedet filosof, s tétess reá akármily más állatfejet, s nem egy még szörnyebb szülött fog reánk bámulni? — S ha javíthatlan vagyok filosof, azért mi, kiknek idegeibe a zenének kellemé arad át, s a csámbos kábulat vonz, vonz talán éppen ahhoz, kit szeretünk, — meglehetősen másképp gondolkozunk. Vagy nem boldogság-e egy kedves nőt átkarolva vagy egy nőtől átkaroltatva kecsesen száguldni az érzelmek kizárólagos uralmának hatása alatt, hol a szív verése s a zene rythmusa isteni harmóniában egyezik? Igaz van táncz, a melyet csak udvariasságból végeztünk, van olyan, a melyet mert érezzük, hogy felvidulunk, de van olyan, s ez az igazi, hol kedves a kedvesére akadt s a kiket az élet tilt egymástól, itt kezét kézbe, kart karba fűzve lehetnek együtt s a zene s táncz, kóbor egyesülésében egyesülhet érzelmi világok eszményi fénye is. — Hát még mikor elhangzik a csárdás, a mely még a leghidegebb emberben is megmozdítja a lelket. — Csuha! Sohse halunk meg! Ez szellemi kifejezője ennek a táncz-nak, a mely tehát elragad annyira, hogy a földi boldogság zárkóvát, a halált is megtagadja. — Csuha! Sohse halunk meg, ön örökre az enyém! — Igen, ha a csárdás nem hazudná ezt én nekem, s ha a való az illusiók e ronda bakója ki nem végezné ez ábrándos képzelmet, a melyből — sajnos — nem marad meg egyéb, mint egy kápos fej, izgató emlék, egy mousselin szövet rongya, a kedves ruhájáról tapostak le, s egy darab papiros, a melyről otthon a referát olvashatni, hogy ott voltak a hölgyek között: Radvánszky Károlyné, a gömörmegeyi vöröskereszt-egyesület elnöknője, ki mint szeretetre méltó s kedves háziasszony működött, s kinek az est sikerében országrész jutott, — Hámos Lászlóné, id. Putnoky Mörizné s leánya Matild, Diószeghy Zsigmondné s leánya Piroka. Hámos Árpádné, Máriássy Barnáné, Hevessy Lászlóné Hanvay Ilona és Matilddal, Szentmiklóssy Istvánné, Bihary Izával, Fischer Irénke, Heintzelman Alfrédné, Fodor Gusztávné, ki a kisasszonyok thea-áruoló gardájának volt keeses parancsnoka. — A megyei notabilitásokból ott láttuk Hámos László főispánt, Putnoky Möriz, Radvánszky György orsz. képviselőt, Diószeghy Zsigmond, Szentmiklóssy István stb. urak. — Ugy a sikerült tombola, mint a thea, belépti-díj, s felültetésből a vöröskereszt-egyesület s árvai inségesek javára 300 frt tiszta jövedelem folyt be. Gratulálunk az eredményhez!

× Gömöri fürdők megnyitása. A várgedei gyógyfürdőt, melynek jótékony hatását megyénk határain túl is sokan áldják, május hó 1-én a szokásos ünnepséggel nyitja meg előzékeny bérloje, ki a fürdő emelése érdekében igen sok buzgalmat fejt ki. A megnyitásra a a bérlo lapunk mai számában hirdetés útján is felhívja a közönség figyelmét. A mint halljuk nagyobb társaság fog a május első napjára való tekintettel kirándulni, s előreláthatólag egy kis rögtönzött tavaszi táncmulatság lesz a kirándulás vége. Ugyanevak május hó 1-én veszi kezdetét az idény a putnokai gyógyfürdőben, mely kényelmes butorzatu vendégszo ákkal ujonnan rendeztetett be, s magát a fürdőházat is lényegesen átalakították.

Magán-hirdetések.

Lakásváltoztatás.

Tóth Pál bérkocsitulajdonos és teher szállító, lakását Kossuth-uteza 21. sz. alatti Burszky-féle házba tette át. Az átköltöztetések alkalmára ajánlja butorszállító szekereit, valamint teljes átköltöztetéseket jutányos áron eszközöl.

Szojak János

épület- és butor-asztalos Rozsnyón. 3—4 jó asztalos segédet elfogad: épületi- és butor munkákra. 1—2

Nyári helyiség megnyitás.

Alulírott tiszteletteljesen hozom a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a „Széchenyi-kertben” bérelt

nyári vendéglómet

folyó évi május hó 1-én, azaz vasárnap, **Palócz Kálmán** nemzeti zenekarának közreműködése mellett megnyitom. Midőn ígérem, hogy ugy az ita lok, mint az ételek jóságára kiváló gondot fordítok, kérem a n. é. közönség becses pártfogását. Rimaszombat, 1892. április hó 28.

Mayer-Nagy Irma.

Eladó

mintegy 300 métermázsza mult évi termésű széna és sarju a varbóci határban. — Értekezhetni Rimaszombatban Dapsy József ural.